

Rachel Cusks "M's liv": Er bogen et subtilt hævnskrift?

Rachel Cusk. Fotograf: Siemon Scamell-Katz

ISABELLA MIEHE-RENARD

Litteraturredaktør

06.09.2026

BØGER // ANMELDELSE – Allerede inden *M's liv* udkom, blev der gættet på, at bogens anonymiserede hovedperson er skuespilleren Natalie Portman. Isabella Miehe-Renard beundrer Rachel Cusks forfatterskab for dets kompromisløse og barske undersøgelse af relationer, og hvad vi mennesker går og tror om os selv. Men det undrer hende og virker forstyrrende, at filmstjernen udleveres så direkte. Hvad er motivet?

M's liv

Forfatter: Rachel Cusk

Forlag: Gyldendal

Oversat til dansk af Birgitte Steffen Nielsen

Udkom d. 27. august 2026.

Hvornår er en roman, være sig kort eller lang, *letlæst*? Her på det sidste har jeg flere gange set ordet anvendt om helt forskellige bøger. Anvendt af boganmeldere. Det kan

nemt virke som en lidt tendentiøs bemærkning, for handler det så om godt tempo eller lavt lixtal, og er det så en vigtig vurdering for potentielle læsere mon?

Den nærmest herostratiske og altid provokerende forfatter, canadiske Rachel Cusk, taler absolut i klart sprog. Nærmest indirekte i versaler. Hun er i årevis blevet opfattet som litterær grænseoverskridende skribent, der i sine bøger altid bevidst "går planken ud". Og måske netop derfor er hun ikke letlæst eller let at tolke, men hun leverer tankevækkende litteratur.

Det samme gælder absolut også denne gang i den nye roman *M's liv*. Cusk foretrækker ofte at navngive sine hovedpersoner med kun et enkelt første bogstav. Denne gang blot "M".

Rachel Cusk er denne gang optaget af alle andres daglige liv. Især de mere usle

Til gengæld skjuler hun nærmest ikke, hvem og hvilken kvinde, der har været inspirationen til denne fortælling. Det undrer mig virkelig og virker forstyrrende. Det er næppe en pludselig vrede? Er bogen et subtilt hævnskrift? Eller kunne det være et desperat forsøg på at rykke sit forfatterskab videre efter de anderledes, men stadig fascinerende to bøger om eget liv – hendes dybt personlige erindringer i fx *Et livsværk* og *Efterskælv*? Måske er det bare igen hendes evindelige og barske undersøgelse af relationer, og hvad vi mennesker går og tror om os selv?

Rachel Cusks forbindelse til Natalie Portman

M er en kvindelig, berømt Hollywood-skuespiller. Temaet er selve iscenesættelsen hos eller i en berømt kvinde. Både udadtil og indeni. Romanen her udkom samtidigt i bl.a. USA. Og allerede inden da har den været omdiskuteret. Alle gættede på, at den handler om den 45-årige filmstjerne Natalie Portman.

Hun var kun 12 år, da hun blev "opdaget" i den franske *Léon*. Skøn film. I øvrigt nævnes Portmans navn aldrig på bogens sider. Men den handler mere end bare tydeligt om et liv som hendes. Forkælet og måske samtidig fortabt. Bogens udgangspunkt er en forfatter, der beder om at mødes for at skrive en biografi om stjernen. Umiddelbart smigrende jo.

Det her citat er væsentligt, synes jeg. Både fortællerens observans, men også en barsk bemærkning:

"M spiser ikke kage. Hun ved ikke, hvad der vil ske med hende, hvis hun gjorde det. Det er denne omvending af årsag og virkning – der er ingen virkning, fordi der ikke er nogen

årsag – som synes at adskille hendes liv fra andre menneskers liv.”

Forfatteren, uden navn i romanen, ønsker slet ikke at skrive en biografi om stjernen. Det tror vi læsere ellers. Uden at ane noget om motivet. Men **Rachel Cusk** er denne gang optaget af alle andres daglige liv. Især de mere usle.

Erica Jong i New York

Jeg besøgte og interviewede engang Erica Jong i hendes luksus Manhattan-lejlighed. Hendes bøger er ikoniske og udråbte Jong som megavigtig bidrager til kvindesagen i 70'erne. Min mor lagde dem som lektielæsning på mit pigeværrelse. Fx *Luft under vingerne* (ud af flere bestsellerromaner), hvor hun bl.a. detaljeret beskrev *The zipless fuck*. Tænk at det var så uvant med en kvindes erotiske drift rettet mod et engangsknald!

Men mit femi-ungdoms idol, Fru Jong, havde ugen før (vi er i 2002,) fået lavet en kosmetisk operation, et såkaldt *facelift*. Det fortalte hun dog. Og hun krævede derfor, at vi i DR, et tv-hold som vi jo var, skulle betale for en dyr sminkør i nabolaget. Otherwise, no interview. Jeg ringede hjem, lettere chokeret, men fik det beløb bevilget.

Rachel Cusk. Foto: Siemon Scamell-Katz

Ærligt? Idol-dyrkelsen falmede i mig. Jeg fattede ikke, hverken hendes behov for et "facelift" eller en professionel og dyr trendy sminkør. Jeg var så ikke midt i en Rachel Cusk-roman og spurgte derfor ikke, om hun spiste kager. Vi var nok blevet smidt ud af den spisestue. Og havde så misset chancen for et TV-interview. Noget jeg havde arbejdet på længe via hendes agenter. Og jeg så det faktisk som et scoop for vores faste bogprogram på sendefloden.

Cusk vender det hele på hovedet

Uden sammenligning, Cusk er meget mere modig som personage og forfatter i moderne fiktion. Så jeg gentager nu ordet fascinerende og grænseløs. For mig som læser er det især romanens pludselige mere nænsomme skildring af denne kvindelige stjerne hen mod slutningen.

Forståelsen af, at M måske også er en stakkel. Her endnu et lille citat, da de sidder på en café og interviewet skal genoptages. Et ungt par genkender denne berømte M og går i gang med at tage fotos på deres mobiler:

"Beklager, svarer M. Jeg forsøger at føre en privat samtale her. Pigen stirrer tomt på hende. Det er bare et billede, siger hun. Jeg beklager, siger M. Men nej. Pigen bliver stående lidt, før hun langsomt træder væk fra bordet. Lede sæk, siger hun til sin ven, da de går."

Og dette citat senere i bogen formuleret af den ellers nysgerrige fiktive forfatter:

"Om aftenen sker det sommetider, at vi opdager, at vi har talt dybere eller mere oprigtigt med nogen, end vi plejer at gøre. Noget omkring eller mellem os falder på plads og slutter sig til."

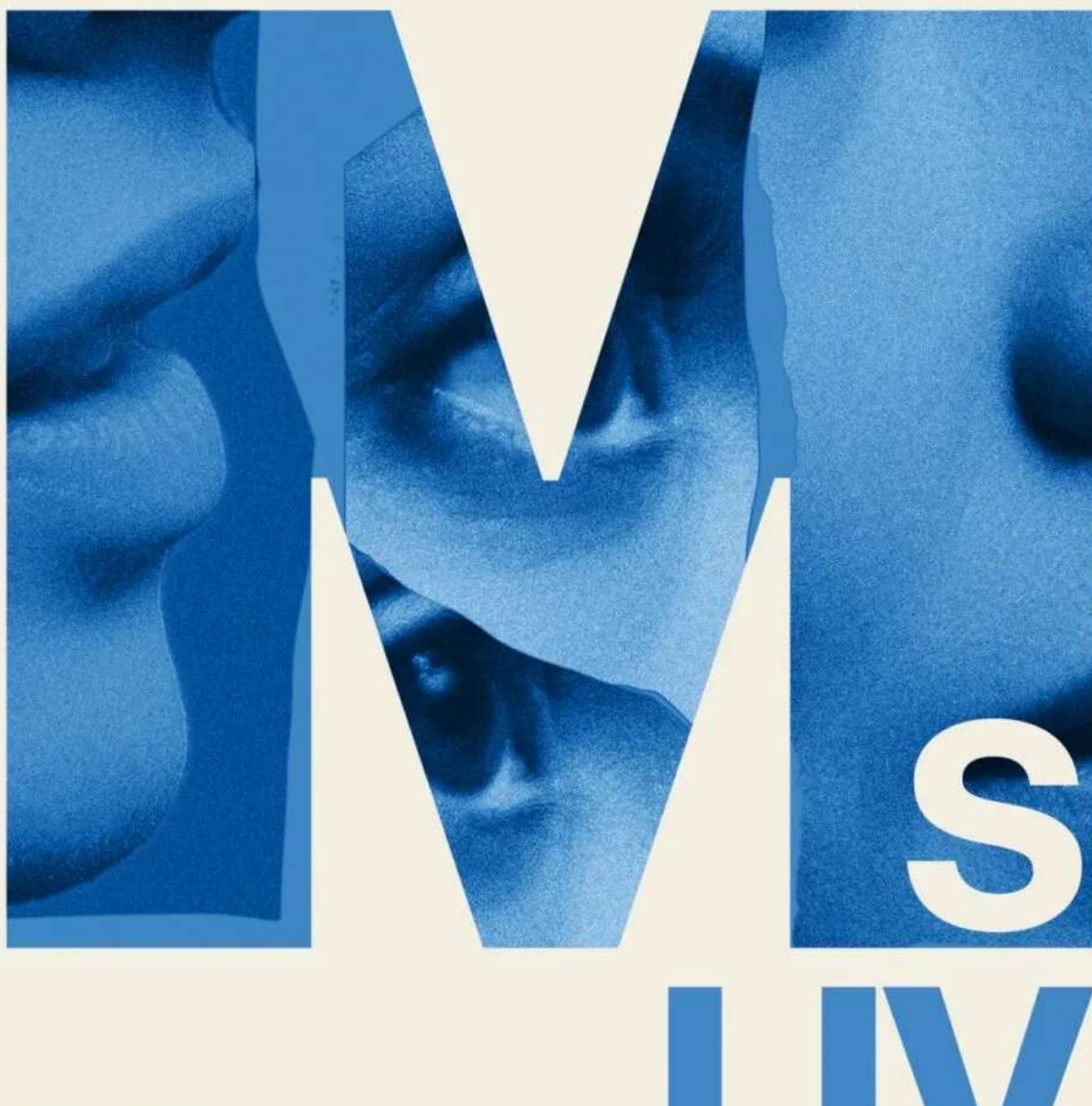
Man skal kunne lide eller holde den enormt kontante stil ud

Netop dette er i mine øjne det vilde ved Rachel Cusks bøger. Hårdtslående, barske, nøgterne som de er på de fleste sider. Men igen og igen vender hun pludselig det hele på hovedet. Er hver bog *letlæste*? Nej, og det er hele ideen.

Man skal kunne lide eller holde den enormt kontante stil ud. Det er på ingen måde debatbøger, misforstå mig ikke. Denne gang er romanen her, *M's liv* lidt uforløst. Og ideen bag et forvirrende valg. Temaet er absolut interessant. Men visse ting eller valg er forstyrrende undervejs. Måske bevidst. Jeg brænder faktisk efter at interviewe denne jævnaldrende Cusk, der bor i Paris. Det sker næppe, men jeg kan umiddelbart ikke

forestille mig, at hun ville kræve en betalt make-up artist inden. *You never know*. Stærke stemmer har hver deres krav.

RACHEL CUSK

[Erica Jong](#)
[gyldendal](#)
[Isabella Miehe-Renard](#)
[Rachel Cusk](#)

ISABELLA MIEHE-RENARD

Isabella Miehe-Renard er journalist og forfatter. Hun er tidligere studievært på Kanal 2, TV2, DR1 og DR2. Hun bor i kollektiv i Halsnæs og trives udenfor rampelyset. Tæt på hav og fjord og Danmarks største sø.

POV Overblik

Støt POV's arbejde som uafhængigt medie og modtag **POV Overblik** samt dagens udvalgte tophistorier alle hverdage, direkte i din postkasse.

- Et kritisk nyhedsoverblik fra ind- og udland
- Indsigt baseret på selvstændig research
- Dagens tophistorier fra POV International
- I din indbakke **alle hverdage** kl. 12.00
- Betal med **MobilePay**

For kun 25 kr. om måneden giver du POV International mulighed for at bringe uafhængig kvalitetsjournalistik.

25 kr./md.

Overblik

TOPHISTORIER

SENESTE

DEBAT

POV International

OM POV

REDAKTION

SKRIBENTERNE